

In Groningen en Drenthe is duurzame energie ook verduurzamen van de werkgelegenheid

Aan ambitie geen gebrek in de twee energieprovincies van Nederland. Met het einde van het tijdperk van de fossiele industrie in zicht zetten de provincies vol in op groene waterstof. Groningen en Drenthe moeten de ‘Hydrogen Valley’ van Europa worden. In een tweegesprek vertellen de gedeputeerden IJzebrand Rijzebol van de provincie Groningen en Tjisse Stelpstra van de provincie Drenthe wat hen drijft.

De provincies Groningen en Drenthe zijn klaar om de transitie van fossiel naar duurzaam vorm te geven, met windenergie vanaf de Noord-zee die aan de Groningse kust wordt opgeslagen in batterijen en (straks) groene waterstof. “Groningen is de energieprovincie van Nederland,” vertelt IJzebrand Rijzebol. Hetzelfde gaat in zekere zin ook op voor Drenthe, vult Tjisse Stelpstra aan. “We zijn al heel lang energieleverancier, eerst met turf, later met aardgas en aardolie. Energie hoort heel erg bij ons. Waterstof is een logische volgende stap, het is een betrouwbare energiebron.” De seinen staan op groen: de EU ziet Noord-Nederland als de ‘Hydrogen Valley’ van Europa. De provincies Groningen en Drenthe hebben vanuit Europa twintig

miljoen euro subsidie ontvangen om uit te groeien tot het groene energie- en waterstofknooppunt van Nederland en Noordwest-Europa.

Werkgelegenheid

“In de energietransitie kunnen we een belangrijke rol spelen. We willen de gaskraan dichtdraaien. Dat zorgt voor rust in de omgeving. Maar dat gaat ook werkgelegenheid kosten. Veel mensen werken in de energie.” Gevraagd naar hoe het komt dat de Noordelijke provincies vooroplopen bij de transitie naar duurzame energie en groene waterstof, noemt Stelpstra eveneens de werkgelegenheidsopgave. “Fossiel gaat minder worden, en daarmee verdwijnen banen. “Het is keiharde noodzaak dat daar nieuwe hoogwaardige werkgelegenheid terugkomt. Elke baan die verdwijnt heeft gevolgen voor de slager, de bakker etc.”

Groene waterstof

Energieopslag is erg belangrijk om vraag en aanbod in balans te houden. Als zo meteen duurzame energie op grotere schaal wordt opgewekt – vooral na 2030 – kan dat niet alleen met batterijen en is ook andere opslag nodig, constateert Stelpstra. “Groene waterstof is daarin heel belangrijk. In de industrie en het transport ben je afhankelijk van waterstof. Al in 2014 is er een advies

IJZEBRAND RIJZEBOL

TSJISSE STELPSTRA

“De bedrijven in de regio zien goede kansen. Dat stimuleert enorm.”

uitgebracht over de industrie in de Eemshaven, vertelt Rijzebol. “Het advies luidde, wil je toekomst hebben, dan moet je vergroenen. Overstappen van fossiel naar groene waterstof is daar één van. We zijn bezig grote stappen te zetten. De industrie in Emmen en Delfzijl wil en moet vergroenen. Dat is een wens die wij hen niet hoeven aan te praten.” Dat betekent dat er een afzetmarkt is. “Het is een kip-ei-verhaal. Ik kom uit het bedrijfsleven. Daar zeggen ze ‘massa is kassa’. Dat is bij

groene energie niet anders. Hoe groter de vraag is, des te lager de prijs.”

Waterstoffabriek

In beide provincies krijgt waterstof al de eerste toepassingen. In Delfzijl ligt een waterstofpijpleiding, in Veendam en Groningen staan elektrolyzers, de eerste waterstofvulpunten zijn geopend, de eerste waterstofbussen rijden al en particulieren en bedrijven kunnen bij Green Planet waterstofauto’s en -vrachtwagens leasen. Drenthe is in de laatste onderhandelingsfase met Shell over de bouw van een waterstoffabriek in Emmen, aldus Stelpstra. “Grote bedrijven zien de noodzaak om over te stappen op duurzame brandstof. Dat heeft een

impuls nodig om de vraag te ontwikkelen. Je moet massa ontwikkelen. Dat hebben we met windenergie gedaan en ook met zonne-energie. Alleen al als provincie Drenthe investeren we 13 miljoen euro extra.”

Er is een intrinsieke motivatie bij de industrie om groen te gaan, constateren beide gedeputeerden. Gasunie heeft groen licht om de backbone aan te leggen voor het landelijk waterstofnetwerk. “In Emmen wil de industrie die boot niet missen. Er zijn verschillende initiatieven om een pijpleiding aan te leggen.” Beiden zijn optimistisch. Stelpstra: “De bedrijven in de regio zien goede kansen. Dat stimuleert enorm.”